

Szép hazámból, félutamból

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXIII. évfolyam, 23. szám, 2019. június 7.

Nemes Péter: Amerigo. Egy szobrász, aki meghódította Rómát. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2019, 367 oldal, 3999 Ft

Az Amerigo. Egy szobrász, aki meghódította Rómát, ha jól értem, kézenfekvően egyszerű ötletre épül. Nemes Péter összegyűjtötte a mindenkor szívesen nyilatkozó Amerigo Tot interjúit, beszélgetéseit, röpke újságcikkeket és nagyobb ambíciójú dialógusokat egyaránt, a kérdéseket mindenünnen kiiktatta, a szövegfolyamot kronológiai rendbe állította, és kiegészítette azzal az anyaggal, amire a Tot kortársaival folytatott beszélgetései során tett szert, a folyamatosság kedvéért néhány helyen így pótolta az alapanyag hiányait, és az így kapott, egyes szám első személyű elbeszélést több mint százhusz kép kíséretében hetvennyolc, címmel ellátott fejezetre osztotta és közreadta. Jellegzetes crossover-műfaj jött így létre, olyasmi, amire hirtelen nem tudok példát mondani a közelmúlt kulturális történetírásából. Az Amerigo bizonyosan nem önéletrajz, a lapjain egyes szám első személyben megszólaló főhős, a beszélő, Amerigo Tot a szemünk előtt lévő szöveget nem ilyen szándékkal írta, mi több, ő maga nem is írta a szöveget egyáltalán, még akkor sem, ha az itt olvashatók az ő saját szavai. Nem is művészettörténeti monográfia az Amerigo, kontextusállításai, hasonlításai esetlegesek, csak olyasmire szorítkoznak, amire az alapul szolgáló anyag is kitér, és Amerigo Totnak természetesen jogában állt origónak saját művészetét megtenni abban a koordinátarendszerben, amelyet a klasszikus régi művészet és a kortársai az ő számára képeztek. Még talán az lenne a legpontosabb megfogalmazás, hogy az Amerigo Nemes Péter életrajzi regénye Amerigo Totról, az eredeti anyag speciális megkötetései azonban ennek a műfajmeghatározásnak is kijelölik a korlátait, és mint minden életrajzi regény esetében, a valóságos tények hangsúlyosan rákérdesznek a fikció mibenlétére.